N°. 97. A°. 1843.

DINGSDAG, den 5den DECEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 1 *December* 1843.

Namens den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood* over deze loopende maand, is bepaald, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, zal moeten wegen 8 Oncen.

En dat van *vier* Centen, 4 Oncen.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast zich daarnaar te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR

Tot informatie van het Publiek wordt gebragt dat de Brievenmalen voor de Eilanden *St. Martin* en *St. Eustatius*, per de Schoener *Argo*, Kapitein H. HASSELL te verzenden, op W o e n s d a g den 6den dezer, des middags ten *twaalf* ure zullen worden gesloten; terwijl die voor de Schoener *Jan Ernst*, Kapt. J. A. DE HASETH, naar het Eiland *Curaçao* bestemd, op F r i d a g den 8sten dezer, ten zelfde ure zal gesloten worden.

Paramaribo, den 4 December 1843
De Post beambte,
A. P. TIRION.

MENGELWERK.

Een tooneel voor het Hof van Assises.

Reeds tien uren lang waren de twaalf gezworenen, die over het lot van den wegens moord beschuldigden G e o r g e W a u g h a m beslissen moesten, in de zaal der beraadslagingen bijeen. Ongeduldig wachtte het publiek, en kon de reden van hun dralen niet bevroeden. W a u g h a m's zaak was zeer eenvoudig. De bezwaren welke zich bij de debatten tegen hem opgedaan hadden, waren zoo baarblijkelijk, dat niemand vermoed had, dat de gezworenen meer dan vijf minuten noodig gehad zouden hebben, om eenstemmig de schuldigverklaring over hem uit te spreken.

Het geval was het volgende. F r a n c i s P l e t t, een rijke brouwer uit eene der voorsteden van Londen, was den 11den Julij van het jaar 1835, twee kleine uren van de hoofdstad, in de sloot langs eenen veldweg, met drie steken van een mes vermoord gevonden. Uit den toestand der wonden kon men afleiden, dat de moord gedurende den nacht te voren gepleegd moest zijn. Het mes werd gevonden, en als eigendom van G e o r g e W a u g h a m een' landman uit de nabuurschap, herkend. De regter van instructie begeeft zich met zijne lieden naar deszelfs huis. Hij vindt er een bebloed vest. Het blijkt dat dit vest juist datgene was, hetwelk W a u g h a m den voorgaanden avond gedragen had, en met hetwelk hij ten twee ure des morgens, langs denzelven weg waarop P l e t t vermoord werd, naar huis gekomen was. In den zak van dit vest vond men den zakdoek, van welken de vermoorde zich den vorigen dag bediend had.

G e o r g e W a u g h a m wist, tot wederlegging dezer bezwaren, niets anders in te brengen, dan de gewone uitvlugten. Hij had, zeide hij, in de herberg de witte Zwaan, waar hij des avonds gegeten had, zijn mes uit onachtzaamheid op de tafel laten liggen; het bloed op zijn vest kwam daarvan, dat hij sterk uit den neus gebloed had, en den zakdoek had hij op dat gedeelte van den weg, langs hetwelk P l e t t vóór zijne verwonding gekomen moest zijn, gevonden.

Men weet, wat er van zulke, door geenerlei bewijs gestaafde, voorgevens doorgaans te denken is. Zij konden dus de kracht der zoo duidelijke beschuldigingsgronden niet verzwakken. Daarenboven stond W a u g h a m algemeen bekend voor een' man van een opvliegend en gewelddadig karakter.

En evenwel hadden de gezworenen reeds volle tien uren met beraadslagen doorgebragt. Welken twijfel konden zij toch hebben? Men hoore! Elf van hen hadden de door het geregt gestelde vraag, of de aangeklaagde schuldig zij, terstond en zonder bedenken met *ja*! beantwoord; maar de twaalfde sprak, tot groote verbazing zijner ambtgenooten, een vast en duidelijk *neen*! Men dacht, dat er een misverstand plaats had. De vraag werd andermaal voorgesteld, en zoo duidelijk mogelijk toegelicht. De gezworene zeide weder: *neen*! Nu las men de akten, wikte en woog de verklaringen der getuigen, redeneerde, discutieerde, — alle moeite was vergeefs; de gezworene bleef bij zijn *neen*!

Volgens de Engelsche wet moet de uitspraak der gezworenen volstrekt eenstemmig zijn. Zij blijven in de raadzaal opgesloten, buiten gemeenschap met iemand hoegenaamd, zonder licht, zonder voedsel, zoo lang tot dat de eenstemmigheid er is.

Nadat de elf gezworenen alles uitgeput hadden, wat zij bedenken konden, om het hardnekkig neen zeggen van hunnen ambtgenoot te bestrijden, namen zij het besluit, zoo lang geduld te hebben, tot dat verveling of honger den weêrbarstigen bedwongen zou hebben. Zoo bleven zij tien uren lang wachten, nu eens slapend, dan lezend, dan weder van harddraverijen, hanengevechten enz. pratend. Toen zij echter zagen, dat de koppige man het niet opgaf, begonnen zij hem een voor een beurtelings met verwijten en smeekingen te bestormen. De een bad in naam van zijne uitgehongerde maag, de andere drong hem zijne vrouw en kinderen op het gemoed, een derde gaf zijne knorrigheid in woorden lucht, een vierde schold; alles vruchteloos. De gezworene week geen haarbreed van zijn onverzettelijk *neen*!

Eindelijk nam de oudste der gezworenen, als zoogenaamde voorzitter, het woord. » Mijne Heeren," zeide hij, » reeds van het eerste oogenblik stond mijne overtuiging vast, want terstond heb ik op de vraag het *ja*! gesproken. Desniettemin moet ik erkennen, dat eene zoo hardnekkige tegenovertuiging de mijne min of meer doet wankelen. Onze collega moet van de onschuld des aangeklaagden zeer gewis zijn; anders zou hij voorzeker onze voorstellingen en drangredenen niet hebben kunnen wederstaan. Zulk eene zedelijke gewisheid, hoe wonderlijk zij ook mag voorkomen, behoort niet in den wind geslagen te worden. En wat ook kunnen wij er tegenover stellen? Al bleven wij ook een jaar lang achter ons *ja*! verschanst liggen, zoo zouden wij zijn *neen*! toch niet verzetten, want het schijnt zoo vast te staan als de rotsen in Schotland. Door eenstemmigheid der Jury te eischen, heeft de wet aan de minderheid het regt van vrijspraak toegekend. Daar wij ons nu vergeefs alle mogelijke moeite gegeven hebben om de bevestigende eenstemmigheid te erlangen, blijft ons niets meer over dan tot de ontkennende eenstemmigheid over te gaan, door alle elf ons bij de meening van den twaalfden te voegen. Ik denk, dit is het beste, wat wij doen kunnen, en dit doende zullen wij daarenboven handelen in het belang van onzen tijd en van onze ingewanden."

Deels uit verveling, deels uit afmatting, stemden de gezworenen, de een voor, de andere na, in den voorslag van hunnen president, en zoo traden alle twaalf, na elf uren opgesloten geweest te zijn, in de geregtszaal, en spraken hun: *Neen, de aangeklaagde is niet schuldig!* — Over deze uitspraak verbaasden de aanwezigen zich nog veel meer, dan over de ongehoord lange barensweeën, waaronder zij haar aanwezen gekregen had.

Toen de zitting opgeheven en de gegezworene op het punt waren van uit elkander te gaan, verlangde de stijfhoofd van hen, dat zij nog eene minuut lang met hem in de raadkamer terugkeeren en er hem gehoor schenken zouden.

» Oho!" riep de president, » de heer collega heeft zeker besloten ons uit te hongeren."

» Ik vraag u verschooning, mijne Heeren," zeide de gezworene hoog ernstig, » ik wensche u de beweegreden mijner hardnekkigheid mede te deelen. Ik wil u bewijzen, dat zij uit het hart, niet uit het hoofd voorkwam. Denkt gij dan, dat mijn honger niet even gebiedend was als de uwe? Maar mijn geweten is nog sterker dan mijne maag."

Deze woorden prikkelden de nieuwsgierigheid der Jurij leden: zonder verdere tegenspraak volgden zij hem in de kamer.

» Mijne Heeren," sprak nu de gezworene, op een' plegtigen toon, » weest indachtig, dat alwat binnen deze muren gebeurt tot uwen ambtspligt behoort, en derhalve met het diepste stilzwijgen bedekt moet blijven. Zoo aanstonds zult gij weten, waarom ik op deze uwe stilzwijgendheid moet kunnen rekenen. Zweert mij dus, van alwat gij nu hooren zult niets te zullen openbaren!" — Zij deden den eed. — » Nu, hoort, waarom ik zoo hardnekkig geweigerd heb, G e o r g e W a u g h a m te laten veroordeelen. Ik deed zulks, omdat G e o r g e W a u g h a m den moord niet gepleegd heeft."

» Hoe kunt gij dit weten?"

» Omdat — ik zelf de moordenaar ben."

De gezworenen beefden terug, en de verhaler ging voort: » F r a n c i s P l e t t had mij eenen hoon aangedaan, dien een jaloersch echtgenoot nimmer vergeeft. Ik alleen kende mijne schande; zij was niet openbaar, en evenwel verscheurde zij

mijn binnenste. Ik besloot mijn te wreken. Het was mijn bekend, dat Plett den 11den Julij zeer laat dien weg langs moest komen. Op hem wachtende, nam ik in de witte Zwaan het avondeten. Daar heb ik op de tafel het mes gevonden, waarmede ik den moord begaan heb. Na de volvoering heb ik mijne handen, die bebloed waren, aan den zakdoek van mijn slagtoffer afgeveegd. Uit vrees, dat die doek mij verraden mogt, wanneer ik dien bij mij hield, wierp ik denzelven weg. Dit alles komt volkomen overeen met de verklaringen van den beschuldigde. Toen ik hoorde, dat men Waugham verdacht hield, en dat men hem in hechtenis genomen had, was mijne eerste gemoedsbeweging, mij zelf aan te geven, om eenen onschuldigen te redden. Vervolgens echter bedacht ik, dat, zoo ik verklaarde de dader te zijn, men onderzoek zou doen naar mijne beweegredenen, en dat mijne huwelijkseer, die mij boven alles gaat, in gevaar zou komen van openbare smet. Ook hoopte ik, dat het onmogelijk zijn zou, Waugham wegens eene misdaad te veroordeelen, welke hij niet begaan had. Ik zweeg dus. Naderhand hoorde ik, dat een voorbeeldeloos zamentreffen der omstandigheden de veroordeeling van den ongelukkigen waarschijnlijk maakte, en nu wilde ik spreken. Daar vernam ik, dat ik tot lid der Jurij verkozen was, voor welke Waugham verschijnen moest. Nu zweeg ik, omdat ik het middel in handen had, om den onschuldigen te redden, zonder den schuldigen aan te klagen. Gij weet, mijne Heeren, welk middel het geweest is. Ik heb mij daarvan, gelijk gij gezien hebt, met vrucht bediend. Mijne vrouw is intusschen gestorven, en binnen drie dagen ben ik niet meer in Engeland. Ik loop dus geen gevaar door mij aan u te ontdekken. Krachtens uwen eed, zwijgt gijlieden drie dagen lang."

Hier eindigde hij en verliet de zaal. De gezworenen zagen hem sprakeloos na.

Een Kalabrische Struikroover.

De Heer Ernest Legouvé, in zijne Reis door Italië, verhaalt navolgende Anecdote wegens een' gids, die hem verzelde: »'t Was een gewezen struikroover uit Kalabrië, die, overtuigd van zes personen vermoord te hebben, tot de galg veroordeeld en werkelijk gehangen werd, maar als door een wonderwerk den dood nog ontsnapt was. Wij begaven ons op weg. Ik beschouwde hem oplettend. Een klein man, den mond als van een' haai, een' spotachtigen glimlach op het gelaat, een' langen neus, één bruin en één blaauw oog, den blik starende als van een' loerenden roofvogel. Ik sprak hem aan. » Wel," zeide ik, » ik heb gehoord, dat gij den dans zoo mooi ontsprongen zijt; dat gij met den dood naauwe kennis gemaakt hebt." — » Eh! heeft men u dat gezegd, uwe Excellentie?" — » Ja; en vertel mij nu eens, waarom gij veroordeeld werd." — » Omdat ik gemoord had." — » En dat was zeker niet waar?" — » *Si, Eccellenza!*" (Ja wel, uwe Excellentie!) — » Hoe! wat zegt ge?" — » Ik heb zes menschen vermoord." — » Zes menschen!" riep ik verbaasd uit. — » *Si, Eccellenza!*" hernam hij zeer kalm, » en uwe Excellentie zou in mijne plaats het zelfde gedaan hebben." — » Dat is wat sterk." — » Hoor en oordeel! Ik was vijftien jaar oud, niet heel groot noch sterk, gelijk ge ziet. Ik ging met mijnen ouden vader op het veld maïs in zamelen. Mijn vaders doodvijand was een onzer geburen, met name Jacomo. Wij ontmoetten hem; hij viel mijn vader aan, en verwondde hem met eene bijl aan het hoofd; het bloed stroomde; ik liep naar huis, nam een geweer, keerde terug, en doodde Jacomo. Zoudt gij dat ook niet gedaan hebben, *Eccellenza?*" — » Zonder twijfel." — » Toen ik Jacomo gedood had, vlugtte ik; Fransche soldaten vervolgden mij, en omsingelden de hut, waar ik mij verstoken had; ik sprong uit het venster, stootte op een' soldaat, en doodde hem. Zoudt gij dat ook niet gedaan hebben, *Eccellenza?*" — » Zonder twijfel." — » Toen de nacht viel, keerde ik naar het dorp terug, om mijn' jongen broeder te halen, want onze moeder was dood. Ik trad onze woning binnen; — de bloedverwanten van Jacomo hadden hem vermoord, om zich te wreken. Ik vlieg naar het huis van Jacomo, en dood zijnen zoon. Zoudt gij dat ook niet gedaan hebben, *Eccellenza?*" — » Ik weet niet... misschien." — » Gedreven van gebergte tot gebergte, gejaagd als een wild dier, en met mij voerende een meisje van Puzzoles, dat mij beminde, zag ik haar in mijne armen van honger bezwijmen. Ik vroeg een' boer om brood; hij weigerde het mij; verontwaardigd en in wanhoop stak ik hem overhoop, nam zijn brood, en mijne Gianette was gered. Zoudt gij dat ook niet gedaan hebben, *Eccellenza?*" — » Genoeg!" riep ik uit; want die drommelsche vent, met zijn: *hadt gij dat ook niet gedaan?* zou mij in het einde hebben doen erkennen, dat zijne zes moorden zoo vele schoone daden waren!"

Twee wezens in den Kerker.

Het sloeg drie ure op de klok van het Paleis van Justitie te Parijs. Een beklagenswaardige ter dood veroordeelde wachtte in de Conciergerie het noodlottig tijdstip af, dat zijnen naam van de lijst der levenden moest uitwisschen. In deze laatste ure, in welke het leven hem ontvallen moest, gelijk een te zwaar stuk speelgoed aan de zwakke hand van een kind ontvalt, peinsde hij over den verlaten toestand, tot welken hij zich verwezen zag, toen een fraai vlindertje met bonte wiekjes, dat uit den tuin van het Luxemburg gevlogen was, tot in de gevangenis doordrong.

Het gezigt van dit schitterend insekt wekte in zijn hart de verkwikkende denkbeelden aan het opene veld en de vrijheid op; hij stortte tranen, en riep uit: » Wat komt gij hier doen? Wat voert u tot den armen gevangene? Komt gij, zinnebeeld der ziel, die zich hemelvaarts rigt, mij waarschuwen dat mijne ziel zich moet voorbereiden op het verlaten van dit vergankelijk lichgaam; of heeft welligt, terwijl gij in uwe vlugt verdwaald waart, een wreede vogel u tot in dit verblijf des jammers vervolgd? Haast u deze plaats te verlaten, waar verveling en gebrek aan lucht u zouden doen omkomen! Ik dank u voor uw bezoek; maar de vochtigheid van een gevangenhok kan u niet voegen, die gewoon zijt van bloemen en vrijheid te leven. Vertrek; vlieg naar de oorden, die u zagen geboren worden, — de oorden, die ik niet zal wederzien!"

Het vlindertje vloog nog steeds heen en weder, en vervulde voor eenige oogenblikken het verbrijzelde hart van den veroordeelde met zachten weemoed. — » Neen," sprak hij vervolgens met eene ontroerde stem, » ik zal die groene velden nimmer wederzien, die de getuigen mijner liefde en van mijn misdrijf waren! Jenny! Jenny! Hoe zwaar drukt het mij op de borst! Uw naam is mij eene wroeging. Ik beminde u meer dan mijn leven, en ik heb u van het uwe beroofd! De Jaloezij heeft mijne oogen verblind; dat monster, onverzadelijker dan de gierigheid, die slechts goud vordert, terwijl zij bloed eischt! — de Jaloezij deed mijne hand den boezem doorstooten, waarop mijn hoofd en mijne reinste wenschen vroeger rustten! — Mijne regters waren onvermurwbaar, zij mogten mijnen vurigen en verbijsterden hartstogt niet in aanmerking nemen: mijne misdrijf was te tastbaar en te groot. Hun menschlijk hart moest kil blijven als het zwaard en beslissend als het wetboek; zij spraken dat woord over mij uit, dat in het niet gevormd is: *de dood!*"

De vlinder zag zich, terwijl zij tusschen de digte traliën van het venster der gevangenis wilde henendringen, om zich weder in de ruime lucht te baden, in de digt gewevene draden eener afzigtelijke spin gevangen, die op eene prooi loerde.

Voetstappen lieten zich hooren in de gang, welke naar den kerker leidde; het waren die van den beul! Hij sloeg de hand aan zijn slagtoffer. De gevangene wendde zijne oogen naar den vlinder, en zag hem door de spin aangegrepen; hij zuchtte diep en vertrok.

Ten vier ure was er een mensch en een vlinder minder op de wereld. Maar de vlinder had zich aan geene misdaad schuldig gemaakt.

ADVERTENTIËN.

(27658) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 8sten December 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen in de *Buren Straat*, bekend onder La. D. No. 698 Oude Wijk en La. D. No. 121 Nieuwe Wijk; aankomende WILHELMINA FRANCINA van BEAUDOWIN.

Paramaribo, den 1 December 1843.

T. M. SCHOTBORGH.

PARNASSIJNS der *Nederlandsche Israëlitische* Gemeente, verwittigen de Ledematen derzelver Gemeente, dat het door het Kerk-Bestuur met de geadsjunteerde Ledematen opgemaakte *Cohier* van *Finta* over het loopend *Israëlitisch* Jaar A. M. 5601, van HEDEN tot en met den 20sten dezer maand, ten huize van den Ondergeteekende, ter inzage is liggende, van 1 tot 4 uren des namiddags.

Parnassijns voornoemd noodigen diegenen uit, welke zich over hunnen aanslag op het *Cohier* voorkomende, bezwaard mogten achten, daarvan vóór den 28sten December aanstaande, aan hen schriftelijk opgaaf te doen.

Paramaribo, den 5 *December* 1843.

De Ontvanger en fungerende Secretaris derzelve Gemeente,

M. J. POLAK.

(30318) De bij vorige Couranten geannonceerde verkoop van het *HUIS* en *ERF*, aan de *Wageweg Straat*, La. B. No. 150, grenzende het Erf tot aan de *Keizer Straat*; zal alhier plaats vinden op Vrijdag den 8 December e. k., door en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, alwaar de bewijzen van eigendom en koop condities ter *visie* liggen.

Inmiddels is hetzelve UIT DE HAND TE KOOP. — Nadere informatie bij

A. F. BLACK.

WORDT TE HUUR GEVRAAGD:

8 à 10 TIMMERLIEDEN,

(*Vrijlieden* of *Slaven*) om op Plantaadje te werken; (30385)

Adres ter dezer DRUKKERIJ.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 30sten November, het schip Drie Broeders, Kapt. H. J. Hubert, van Amsterdam, laatst van Genua, hebbende 61 dagen reis.

Den 2den dezer, het Schip Amphitrite, Kapt. F. Jansen, van Rotterdam, hebbende 56 dagen reis.

UITGEKLAARD

Den 2den dezer, het Schip Sophia Maria, Kapt. A. J. Andresen, naar Amsterdam; lading: 508 vaten Suiker, 32 balen schoone Katoen en 5 vaten Arrewroet.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.